

folij 22 u w t m i e p t m i u p e f a h u m i
ay g o m i a u d i u p r i k i e ³

Siojsofka Hrabnoff
Siojsofka Sto m i n s k i j p r i k i e

Wojewoda
Wojewoda
P. J.

Muxalotofy
Muxalotofy

Вопросъ о з е л и в и т а с у м и о н о б е с м е р т н о с т е л о г о п р о
к о в с т в о в о б е с м е р т н о с т е л о г о п р о
к о в с т в о в о б е с м е р т н о с т е л о г о п р о
к о в с т в о в о б е с м е р т н о с т е л о г о п р о
к о в с т в о в о б е с м е р т н о с т е л о г о п р о

Томъ 3. Дир. Нас. Сирот. и др. Могилы

И 2do

№ 5to

Выгналъ Франца Шестей
Представъ еднородна Шавулы,
Дорожъ е Палатомъ и Марци
воры Шавулицей екартонил
Календаръ е Лембуръ, Немецъ
Лоисеоры, и Земоборъ е
и м и л и м с е з н а м у Р о к а 1 6 0 3

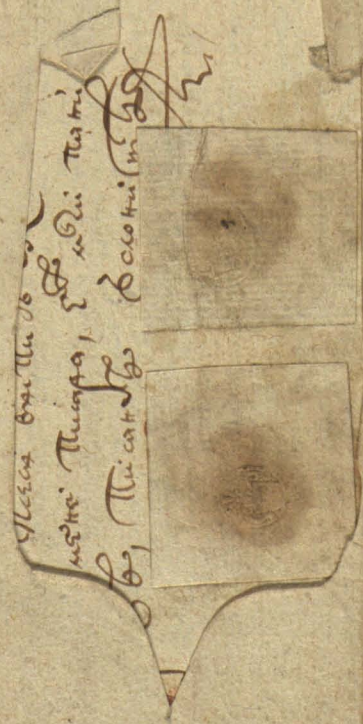

Extrakt Prawa Wiczystege
przedanego od Hryhova Stawu
by Kafejsi Serwczynska Stuzace
ustalozgie, Dorowu Sukatowic
martynowly Stawiciny powtarne
matystrwa Adamowly Woywito
widzowly, Wyicy ten Extrakt
z Krag Ziemijskich Stawimskich
poddaty Roku 1663 Miesia
Junij 23. 2

no 5to

M. 2do.

afasci 3. Tow. Har. Gygo. aliu Woywito

H

9

Ja Hryhorey Semenowicz Stawuta ziemianin hospodarski Powetu
Stonimskiego a Ja Hanna horkowska hryhorewaia Stawutynaia snat
zaka Wyszey Pomenenoho Pana Hryhoreia Stawuty ziemianka hospodar
Kaia Powetu Stonimskiego obedwe osoby zadnu opysuiucy se czynim
Iawnno y wyznawaiem samy' na sebe sym naszym prodaznym listom dobro
wolnym weczyстым zapisom komuby toho listi odno kotwek nalezato wedat
Albo stucey stuzet nyneyszym y napotom buduczym y Ja od Brata moieho
Mene hryhoreia Stawuty rozonoho nebosczyka Pana Martyna Stawuty ymenia
Dereczynskoho w powecie Stonimskom Lezczoho dwe czasty odna semu nebosczyku
Pani Martyni zdetu rownoho odnas dwuch bratyj od mene y od druhoho Brata
moieho Pana Alexandra zostataia adruhaia czast w tomze ymeniu ktoru
Onie nebosczyk Pan Martyn u Pana Alexandra bratanaszo zaccast wyme
niu kotorykom w zemli Nowhorodskoy Lezczom wymeniat od nebosczyka
Toho brata naszo Pana Martyna matezce Jehu ateperezney Pani Ada
mowoy Woynytowiczowoy Paney Dorste tukalowne w nematoy sume
Penezey roznyimi zapisami zawedena jest takee bez natych dwuch czastek
y dozwyotnoie mezkanie tozce matezce swoiey toy brat nasz do toho ywi
re cy swoij ruchomyie zapysat wodtuk ktorych zapisow y prawa swoieho
ona Pani Adamowaia Woynytowiczowaia bywszaia Pani Martynowaia
Stawutynaia bratowaia moia tych dwuch czastey wymeniia dereczynskom
Wyszey pomenenych od czasu nematoho derzaczaiu jest aie posmerty toie
Bratowoi moiey tepereseniei Pani woynytowiczowoi toie ymene tyiedwe
Czasty pomatromku sey persem abrate moiem mene hryhoreia Stawuty
nebosczyku Martyna iako bez potomnom nanas dwuch bratiu namene y
nadruho brata moieho alexandra spadywaiet y do doizeniu sumy toie
bratowoi naszoie zapysanoie prawo se nam do sechnenia toie maietnosty
Otworaiet adowecznosty toho prawa y przyrozonoho spadku powtasnom
rozonom bratyj naszom bez potomne smertom wze prawo wecznoie nam otworatse
y przyrozonym wecznom prawom nanas spato ktoru maietnost bratmoy
Pani Alexander poryskat chotecy ybtaiwszy mene a dawszy tak do ludey
Jakobym Ja zabity byt bez woli y wedomosty moyey sam odym odnomu tolko
Iobe prawo do toie maietnosty stelucey nepo mnohokrotne tuia bratowiu naszu
takee y matzanka sey tepereseneho Pana adama woynytowicza otwie y mene
Dereczyn y brezy ruchomyie jakoby to matie naszo y ponebosczyku brate
naszom pozostalyie dosudu ziemskoho Stonimskiego przywat ozrom newerian
Izy wedomosty skraiu toho hdesmo natot czas peremeszkiwabi toie est zwo
tynia tut dolitay prybyli Iesmo awydeczy byt toie prawo tepereseniei
Pani Adamowoi woynytowiczowoi od nebosczyka Pana Martyna

#

Stawuty brata moiego mene hryhoreia amatezkaicy na kółku zapwach
stuszenoi warownoi y kłtomu y to patruiący ze posmerty Jey y sama
nemataia od nas tomu komu to poney budet nalezat sptaconabyty musyt
y kwazywsey my to vsebe zenichto sobe weku zameryt nemozet nakoho
perwey smert Jeśli nadas albonanieie Pani woynytowiczowoi Pan
Boh dopustyt raczyt proto rozmysliwszye wotom dobre adshazaiący
nedostatku naszomu tepereszennemu takee y tomu zebychmo napotom
trudno do toho bez odłożenia sumy penezey przyty mohli teper poswoiey
dobroy woli zazywaiący wolnosty naszoi szlacheckoi wprawe pos
politom opysanoie stoieczasty namene hryhoreia Stawutu pobrate
moiem nebosczyku martyne wymeniu dereczynie nalezacoie wywet
semse ana matezka Jey tepereszennoiu Pani adamowoy woynytowiczowoy
Pani Doroty tukatowny prawo moie spadkowie weczne wliwaiem
y wzaiwszy od Jeiemitosty zatu stuszeniu nahorodu y zaplatu sumu
penezey to jest sto osimdesiat kop hroszey litowskich prodati semu
Jey Pani woynytowiczowoy zatu sumu penezey zasto osimdesiat
kop hroszey liczy litowskoie tuu czast wyzey pomeneniu potom
brate moiem az posmerty Jey Pani woynytowiczowoi namenie przy
chodiaczuiu to jest z budowaniem dwornym zewboiu spryselenem
zohorody owoczowymi z nawozami poknoiami hrunt y oremym y neoz
nymi y lesy dubrowami y zwolnym wiezdom. z dawna wpuszcen
Dereczynskuiu y le Jey hie iest zuczastnikami to jest z Jeiemitostiu
Kniaziem Alexandrom y Iwanowiczom Potubjskim takee z Jeiemito
stu Pani halbekoiu hlebowiczowoiu woiewodynoiu mstystawskoiu y z in
szymi wsiami Kniazii Uczastnikami y menia dereczynskoho tak dla bra
nia derewa nabudowane jakotez y dla wozenia drow y towienia zweru
wsiakoho kerkowiu w mestecku dereczynie spotnoiu Paniju woiewodynoiu
mstystawskoiu z nadaniem Jey z hruntami spod danymi od czczynnymi y
prychozymi wych domy domami y seliszczami zych hruntami y powinno
siami owozhoła zowsim nawse jakose taia czast wlobe meta y teper ma iet
y zapotom mety budet od daliwszy my od toie czasty spadkom namene
hryhoreia nalezacoie samy sebe detey potomkow bratiu sestr bliskich
krownych y powinnych naszych y nyczocho wtoy czasty nasebe samych na
detey potomkow bliskich krownych y powinnych naszych neostawuiący
y namenszoie czasty ne wyjmuiący ale wsio z doymom tuu czast w dwoch
czastiech wodnoy neboszyka martyna z detu rownoho dostatoy y awor
hoy z czast kłkoryckuiu od alexandra woymenie czerez neboszyka z

Wziatoy wtom ymeniu Dereczynskom Namene potom brate moiem a
 Matrzka perszom Pani woynyłowiczowoi neboszyku martyne przypada
 iaczuu wyszey pomeneniu Pani adamowoy woynyłowiczowoy Pani Dorote
 Tukałowne bywzoy bratowoy moiey Jako derzaczoy wsume penezey y
 prawom dozywotnym zapomeneniu sumu penezey wzo prawom wiecznim
 neodrownym pustyli y prodali Iesmo tym sposobom yz przywote bratowoi
 moiey a kperesznieie Pani woynyłowiczowoi namas samych y potomkow na
 szych wtom ymeniu naszym Dereczynskom wczasty brata moieho a perszoh
 Matzonka sey namas samych y potomkow naszym wze wieczne niykotory spadok
 ani feast przychodyty nemaie ale wmezo mene hryhoreia Stawuty ymo
 ich potomkow wocem tom ymeniu naszym Dereczynskom wczasty
 brata moieho neboszyka Pani woynyłowiczowaia potomki sey y toż komu
 byto ona Jakim kółwiek prawom pustyla wieczne dediczyt maieut maieut y
 wolna budet tuiw czast spadkowowuiw odmene prodaniu wzo prawom
 wiecznym derzaty uzywaty y wszelakich przytkow wodtuh woli y nalep
 szoh upodobania swoieho przybawlatij buducey wolna tuiw czast tak wrio
 Ohuom Jako y porozniu oddaty prodaty zamienity y jako choteczny wodtuh
 woli y upodobania swoieho tym szafowaty amy wzo jakonyiakocho przytku
 sobe do toho ymenia Dereczyna y donamenszoie czasty wyszey menenoie
 Ne zostawuiem tak y nykotorym sposobom y wymystow w derzaniu sey
 Pani woynyłowiczowoi toho ymenia nakotoreie trudnocy y perekazy czy
 nity y nyczoh sobe wtom ymeniu przytkowaty nay sami y potomki naszym
 nemaie y nebudem mogli wiecznymi czasy do toho y wtom Iesmytost Pani
 woynyłowiczowaia Upewniaiem zesmo natuiw czast spadkowuiw nyiakocho
 wlywku nynakocho neuczynyli y nyiakocho ynszoh nato zapisy nevkazutsiz
 aie tez tozre brat moy Alexander Stawuta prymaieynocy czaczoy yre
 czey ruchomych menuiuczy pomatce naszym pozostatych takze y potom brate
 naszym neboszyku martyne dochodyty bys porzat proto Ja hryhorey Stawuta
 Wedaiuczy otom ze pomatce naszym ni jakich zhotareczey ruchomych ne
 zostato apobrate chotia y zostato tohdy toj Pani bratowoy naszym odneho
 Zapysom stuzenym zapisano iest y newinnuiw wtom trudnost sey brat moy
 alexander zadawat proto Ja hryhorey Stawuta y Ja hanna korłowskaia
 Matrzka Ieho toho weho procesu czerez brata moieho zaccatoh zrekaiuse
 y ozdanyie rzeczy ruchomyie menuiuczy pomatce moiey y pobrate moiem

Pozostacie Jej Pani woynitowiczowiu dozadnok prawa pozywaty
 y powotokaty nemaiem ynebudem mdezy aiesliby Jesmo propomnew
 Jej seho naszeho weczystoho listu otaiu czast abo o jakie reczy ruchy
 myie Pani woynitowiczowiu pozywali abo iakuin trudnost y oszto
 kotwek zadawali tohdy zatomaiem y budem powinny Jeymitosty
 Pani woynitowiczowoy samoy y kazdomu derzaczemu zaruki sto
 osimdesiat kop hroszey litowskich zaplatyty od wsich bliskich
 krewnych y powymnych tych naszych chobyse odnokotwek wtaiu
 czast wystupowat y doprawa ot powotokat zastupowaty pod tain
 zarukiu do toho wszekody y naklady nahotoie stowo reczenie Jey
 mitosty Pani woynitowiczowoye samoye abo umocowanoho Jeymitosty
 y kazdoho derzaczoho bez wsiakeho dowodu y prysehi nahorodyty
 tolko razow kotko bysmo semu listu naszemu wczom kotwek dosyt
 neuczynyli abo Jeho naruszylu of ktoroie naruszenie seho naszeho listu
 daiem wolnost Jeymitosty Pani Adamowoy woynitowiczowoy y kazdomu
 kpie mairnosty od nas prodanoie derzaczemu nas obudwuch osob abo
 domu ktoruuiu osbu znas ktoruuiu by Jey mitost sama pochoteta poz
 waty abo y bez pozwu zakazaty do ktoroho chotecz y sudu y prawa to
 jest do sudu kotownoho trybunalskeho zemskoho y hrodskoho w ktorym
 chotecz powet y termin chotaby smu hde y oszto sty swoiey nemeli narok
 zawity by nakorotszy nestatutowy na iaki odnosama Pani woynitowi
 czowaiia y kazdy derzacz y pochotet amy newymowlaiuczyse od yndruk
 chorobow obtoznoiu powetreiem morowym pozwaniem obolszuiu rez
 wyszzy powet y ynszymi nakotorymi pryczynami tak w prawe pospoli
 tom opytanymi jakoz yrozumu ludzkeho wynaydenymi maiem y po
 winny budem heredytm sudom stanowitise astawszy nakotorych
 oboron y dobrodeystw prawnych nezarywaiuczy y artykułow statuto
 wych na pomoc sobe neberuczy wosem se nazatobu Jeymitosty Pani
 woynitowiczowoye iako na roku zawitom usprawedliwityy powinny bud
 dem tak tez y sud tot do ktoroho byse taia sprawa przytoczyla nestucha
 iuczy anij priymniuczy od nas y od umocowanoho naszeho ny kotorych obo
 ron y obmow prawnych nakopyia z seho listu y pozwu nedaiuczy ale
 tolko storo w hlenuwszy wsey list nasz prodazny y zachowawszy Jeho w ow
 sem wcale woble wykladu y wyrozumienia Pani woynitowiczowoye
 abo umocowanoho Jeymitosty abo tez toho v koho bysey nasz list byt
 ytala prodaza natoy czas w derzaniu byli maiet y moc mety budet tain
 zaruku sto osimdesiat kop hroszey litowskich y wsi sekody y naklady
 bez wsiakeho dowodu y prysehi tolko hotym stowom pomeneniyie

4

Janas wskazawszy y od prawu bez składania rat statutowych y bez
obwieszczenia nawszelakey mairtnosy naszoj lezaczoy y ruchomoy hdez
kolwek y w ktorom kolwek powete tak w wielikom kniastwie litowskom
Jako w korune polskoy nawotyniu y na podolu buduczoy awnedostatku
Mairtnosy y na osobach naszych uczynity protiv ktoromu wskazaniu
wradowomu y od prawe my niwczom protynny byti y storonu Pani woj
nitowiczowiu y korocho derzaczoho toie mairtnosy menuicy
perewo prawa awrad menuicy oneprawy wskaz nyhde pozywaty y
powotekaty nemaiem y nebudem mozcij podzarukoiu tak wielikoi sumy
Jaka aby nanas wskazana byta ay zaplatiwszy takowiu zaruku y szkody
Naktady by y kolo raz predse semu listu naszomu weczystomu prodaeno
mu w owsem dosit czynity maiem y Budem powinny a iesliby Jeymitost
Pani Adamowaia woynytowiczowaia budto w sume penezey aboy prawom
weczystym komu kolwek tuiu spadkowiuu czast y menia dereczynskoho
odnas prodauiu pustyla y zapysala tohdy y protiv korocho takowomu
derzaczomu tak wlasne Jako protiv samoy Jeymitosty Pani woynytowiczowoy
zachowatyse maiem y powsi obowiazki wsem liste naszom opisanyie
dobrowolne poddaiemse toter Jeymitost Pani Adamowoy woynytowiczowoy
Jym moim listom daiu wedat yz szto nektoryie hrunt y woznych osob
pozastawowany nektoryie y pozabyrany sut amenowite wneboszczyk kne
hini semenowoi odynciewiczowoi neboszczyk Pan semen stawuta
otec mene hryhoreia stawuty y pety kopach hroszey hruntow naszych
toho y menia dereczynskoho nemato zostawit w rozcyszczeni zemlu bey
tewskiu na wsemeriu w starom dereczynie y w rzpakow w powete Stonim
skom lezaczynie a Jeymitost kniaz fedor potubzski wotnoze senozat
korkutewskiu y ynzych hruntow nemato zabrawszy do menia
koczynskoho przywernat do toho tez przywaiem dworec naszary
w powete Stonimskom lezaczynie shrysceleniem dwornym zemlami spod
danymi y senozatmi ktoroho jest wotok szest neboszczyk ded nasz
Abram stawuta oddaiuczy zamuz doczku swoiu bohdanu stawutian
ku w stan matrzyski zalana Pawta tobana bykowskoho z laski swoje
do oddania sumy penezey soroka kop hroszey postapit zawet y po
dat byt ktoroie toie prawo sztonaczast mene hryhoreia stawuty
wlasne przynalezyt spadkom poneboszczyku bratu moiem Panu snarty
nu stawute tych wsih hruntow Jako w zastawie buduczych y wsiakim
spodobom zabranych jim moim listom pozwolaiu y moc zapotnuiu

Wecznymi czasy y osobo wyszey opisaných y Derzaczych natot czas
 tych hruntow prawne y wszelakim sposobom budzey y wchodiu seymni
 tost Pani Adamowoy wojni towiczowoy Jakowstarnoy wzo dedicze
 toho Imeja Dereczynskoho dochodyt Adopcedey onych spokojne na
 sebe derzat y wzywaw, dozwoho Ja Hryhorley Stawuta y Ja Hanna Gor
 kowskaia dety y potomki naszymy wzo Zadnoho wstupu mety y wtom
 Ey mtostry, perestawdy zadnoie czynity Nemaiem y moocy nebudem A
 idyż Sermosie ztoho wiekho wzo wyreki y wyrekaiem dety potom
 ki bliskie krownie swoj odtoho odwalili y oddaleniem Weozny
 mi czasy Naszo dali iesmo Ey mtostry Panicy Adamowoy Wojni to
 wiczowoy sey nasz list dobrowolny Weozysty prodayny zapis
 podnaszymi peozatmi apwytom byli y buducy toho dobre We
 domy ludy zawayie ych mtostr LL. wyiateki naszymy to iest Jeho
 mtostr Pan Kryztof Haraburda kasztelansowicz Myski Sudia
 zemski Honimski Jeho mtostr Pan Kryztof Sundit Sudia
 hrodski Honimski Jeho mtostr Pan Andryj Shodkowski A Pan
 Jarosy Petrowicz odyncer Wozy, Zemianie Hospodarwskie
 Powetu Honimskoho a zaustroiu y porewiztoiu prozboiu na
 swoiu peozaty swoj wytorzyl y Ruki swoi wlasnyie do
 Jeho na toho listu podpisat racyfki pisan w Dereczynie
 Leta ot naroznia syka Rozoho tysieca seci sot tretiého
 msca Maia Desiatego Dnia y

1603. Maja 10 ditne. lego. Roku.
Junij 3. w ziem Stawutach przyrzucane
iż kuz prawo wicarygo przedanie
Zwrezenie wlewkowe od J.P. Grynpari
Siemionowicza z Anny Gorkowskiej
Stawutow J.P. Dorocie Tulekowniej
d. matunstwa Marinowej Stawu.
cinay. powstornego Adamowej Woynt
towicowej Idratowej swuy. z archiwizy
uz. Aktovalwa wicarygo. do czystwie
Jmieni Derecyd. po Marinie y Ale.
scundrie Stawutach. na siebie spada.
izych, apod dozpowoicim wumionowey
J.P. Woyntowicowej by dozyc y sum.
man z wacnem wedle upowadka. Za.
pirow od dozo Matryha. zapewnionem
ialu teri wlewkow. w sulkie pretensye
za.
prawami zastawu emi, amianowic
od Siemiona Stawuty na ziemie Bat.
towshy na W. semicuru. w Stawutach De.
reaynie y Sypalaw. w 8 kopach Gropy
Kamichini Siemionowey Odynczewicowej
adichnie od Awrama Stawuty na.
Dwonei w Surawie 6 wlok Gromtu Za.
wieraiay zbudowly za 40 kop. Gropy hit.
wydajic Gropy swoy Bohdanny Stawu.
ciuntly w Stam Matruski zastawta.
Lobana Byhusowichiego. Zawidwone.
mi, jakota pretensyi o Siemionowob.
nowie Koskutowshy ^{z wlok} Gromtowi.
prie Amiana Fiedura Patubinskiego.
do Jmienia Kesterna przywstapowoy.

Copia przedawcy od Hryho
rastawuty z 29 sa Derecy
skiy Dorocie Tulekownej
1603 Junij 3 Ar

№ 5to

z Archiwizy, nawskullis. Polwa swuy.
opowimoz. y Yarghami w wawu swuy.
tepe prawa zastawu emi. wumionowey.
wioney. J.P. Dorocie Woyntowicowej.
zadumy 180 kop Gropy hit.
wpane w oryginale. abstrahet
po Rusku pisaniem, owari za
kupic z Rusku fuk. 3.

N. 2to lino

Ex. Jasi. 3. Tur. Max Groy. alai Woyntowic